

Aihealue	Asiakasnäkökulma	Ammattilaisnäkökulma	Organisatorinen näkökulma
Tehtävät ja työnjako:	<p>Millaisia tehtäviä asiakkaan ja mahdollisesti hänen läheistensä on tehtävä käytännön toimijoina? Asiakkaalla on mahdollisuus tavalta terveysaseman päihdetyöntekijää, ja käsitellä omaa päihteiden käyttöään tämän kanssa keskustellen. Myös läheiset voivat hyödyntää päihdetyöntekijän palvelua. Hyödyntääkseen tarjolla olevaa palvelua, asiakkaan on siis oltava aktiivinen ajanvarauksen ja vastaanotolle saapumisen suhteen. Hänen on myös itse aktiivisesti pohdittava omaa päihteiden käyttöään.</p>	<p>Millaisia työtehtäviä ammattilaisen on tehtävä käytännön toimijoina? Päihdetyöntekijän tehtävänä on arvioida asiakkaan päihteiden käytön tila yhdessä asiakkaan kanssa. Apuna haastattelun lisäksi käytetään yleisesti käytössä olevia mittareita kuten AUDITia, ADS:ää yms. sekä tarvittaessa laboratoriokokeita. Mikäli tarvetta muutokseen on, tehdään suunnitelma siitä yhdessä asiakkaan kanssa. Päihdetyöntekijän tehtävänä on tukea asiakasta muutoksen toteuttamisessa. Mikäli asiakas ei koe tarvetta muutokseen, mutta muutoksen tarve on kuitenkin ammattilaisen näkökulmasta olemassa, pyritään asiakasta motivoimaan muutokseen. Päihdetyöntekijä toimii myös terveysaseman muun henkilökunnan tukena/konsulttina päihdeasioihin liittyvissä asioissa.</p>	<p>Millaisia tehtäviä organisatoristen toimijoiden on tehtävä käytännön toimijoina? Päihdetyöntekijöille pitää järjestää puitteet työnteolle (työtila, -välineet yms). Terveysasemalla tulee olla selkeät ohjeet siitä, keitä päihdetyöntekijän vastaanotolle ohjataan ja miten se tapahtuu. Päihdetyöntekijän työ on resurssi, jota organisaation tulee hyödyntää.</p>
Toimijat:	<p>Millaisia asiakkaita ja mahdollisesti asiakkaan läheisiä käytännön toimijana on? Päihdetyöntekijän asiakkaita ovat ne, jotka kokevat huolta omasta päihteiden käytöstään. Asiakkaita ovat myös ne, joiden päihteiden käyttö aiheuttaa huolta muissa, hoitavissa työntekijöissä tai läheisissä. Kohderyhmänä ovat sellaiset asiakkaat, joiden hoito voidaan toteuttaa perustasolla. Usein kysymys ei tosin ole hoidosta, vaan interventiosta.</p>	<p>Millaisia ammattilaisia käytännön toimijana on? Päihdetyöntekijältä vaaditaan soveltuva koulutus sekä kokemus tehtävään. Soveltuva koulutus on esim. sairaanhoitaja tai sosiaalityöntekijä, ja soveltuva kokemus on kokemus päihdetyöstä jossain päihdehoitoyksikössä (A-klinikka).</p>	<p>Millaisia organisatorisia toimijoita käytännön toimijoina on tai on jotenkin kytkeytynyt käytäntöön? Käytännössä kaikki sellaiset kaupungin tahot, jotka hoitavat päihdeasiakkaita. Keskeisimpinä toimijoina Helsingissä ovat terveyskeskus (terveysasemat ja psykiatria) sekä sosiaalinen kuntoutus (A- klinikat ja kuntoutuslaitokset).</p>
Tiedot, taidot ja välineet:	<p>Millaisia tietoja, taitoja ja välineitä asiakas ja mahdollisesti tämän läheiset tarvitsevat käytännön toimijoina? Asiakkaan tulee kyetä tulemaan terveysasemalle sovituna aikana. Asiakkaan tulee myös olla valmis puhumaan omasta tilanteestaan.</p>	<p>Millaisia tietoja, taitoja ja välineitä ammattilaiset tarvitsevat käytännön toimijoina? Päihdetyöntekijän tulee osata kohdata asiakas siten, että syntyy luottamuksellinen ilmapiiri. Päihteiden (ongelmalliseen) käyttöön liittyy usein paljon häpeää, mikä estää asioista puhumisen. Tämän huomioon ottaminen on keskeistä päihdetyöntekijän työssä. Päihdetyöntekijän tulee tuntea ns. yleiset päihdetyön menetelmät, ja niiden oletetaan olevan hallussa koulutuksen ja kokemuksen myötä. Oleellisen tärkeää on myös se, että päihdetyöntekijä kykenee tuomaan päihdetietoutta esiin oman työyhteisönsä sisällä - hän voi "kouluttaa" (huono sana) terve-</p>	<p>Millaisia tietoja, taitoja ja välineitä organisatoriset toimijat tarvitsevat käytännön toimijoina? Terveysasemien muun henkilökunnan tehtävänä on tunnistaa ne asiakkaat, jotka hyötyisivät päihdetyöntekijän palveluista. Tämä vaatii päihteiden käytön aktiivista puheeksiottoa ja siihen tarkoitettujen työvälineiden aktiivista käyttöä (alkoholin kohdalla tärkeimpänä AUDIT). Päihteet tulisi aina huomioida osana potilaan terveydentilan arviointia.</p>

		<p>ysaseman muuta henkilökuntaa esim. erilaisten lomakkeiden käytössä sekä kertoa näille päihdepalveluista yleensä (miten asiakas ohjataan esim. laitoskatkolle tai A- klinikalle, mitä muita toimijoita alueella on).</p>	
<p>Periaatteet ja säännöt:</p>	<p>Millaisia eettisiä ja/tai muita sääntöjä ja periaatteita asiakkaan on noudatettava käytännön toimijana? Asiallinen käyttäytyminen.</p>	<p>Millaisia eettisiä ja/tai muita sääntöjä ja periaatteita ammattilaisten on noudatettava käytännön toimijoina? Noudatettava oman ammattialansa eettisiä periaatteita.</p>	<p>Millaisia eettisiä ja/tai muita sääntöjä ja periaatteita organisatoristen toimijoiden on noudatettava käytännön toimijoina? Varmistaa ja valvoo, että eettiset periaatteet toteutuvat asiakastyössä.</p>
<p>Lait ja asetukset:</p>		<p>Terveystoimintalaki, päihdehuoltolaki, potilaslaki, sosiaalihuollon asiakaslaki</p>	<p>Samat kuin ammatillisnäkökulmassa plus henkilökisterilaki</p>
<p>Talous:</p>	<p>Asiakkaalla on velvollisuus huolehtia terveyskeskuksesta.</p>		<p>Henkilöstön palkkaamiseen ja työtiloihin ja -välineisiin.</p>